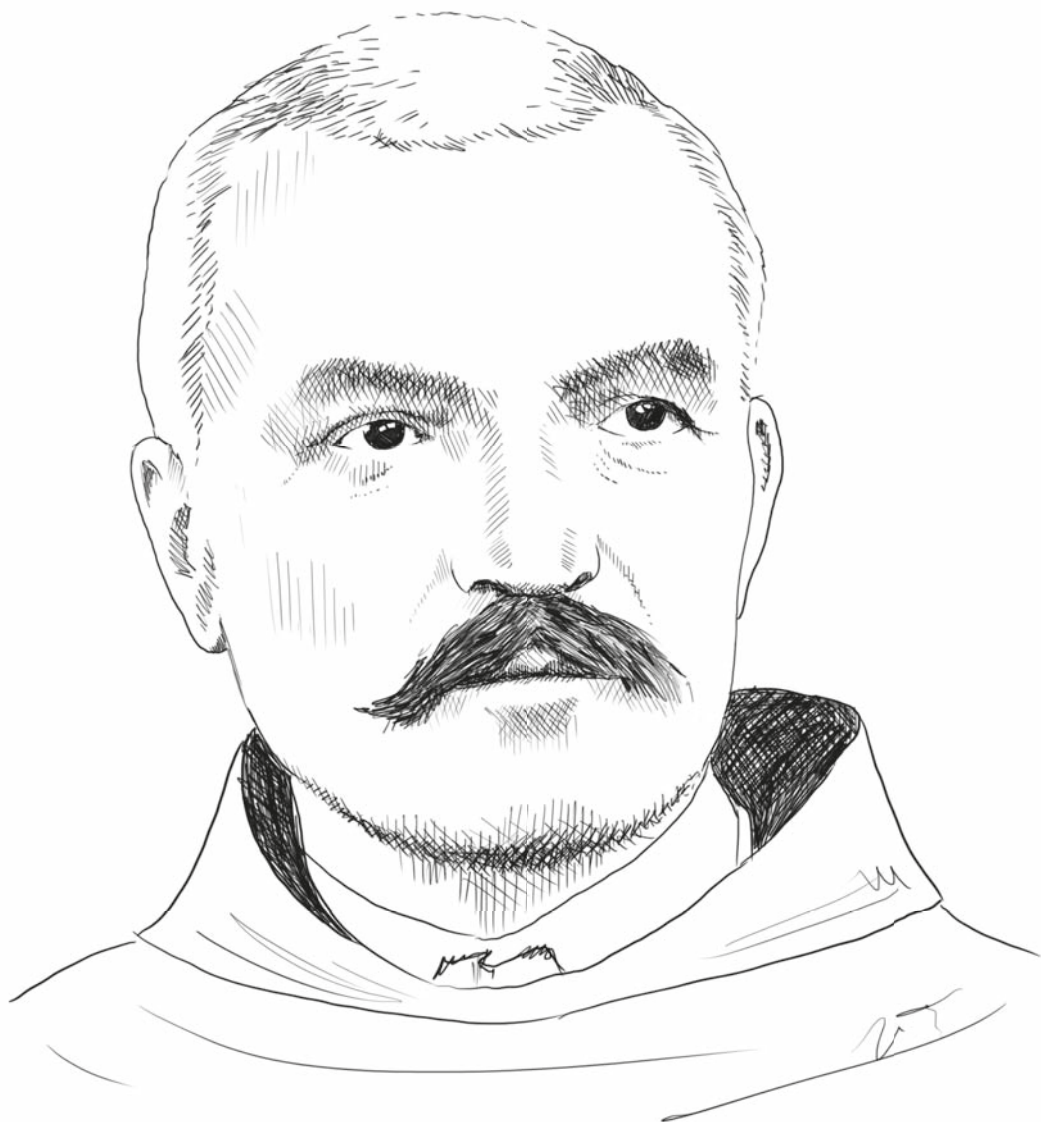

fra Leo Petrović

PROVINCIJAL

Katolička Crkva na dva načina prepoznaje posebne osobe u svojoj povijesti, one na koje se svi ostali članovi Crkve mogu ugledati. Prvi način je glas svetosti, odnosno mišljenje šire zajednice vjernika da je određeni vjernik, svećenik, biskup ili redovnik živio sveto ili je svojim djelovanjem učinio nešto značajno što je mnoge potaknulo na bliži odnos s Bogom. Drugi je način prepoznavanja glas mučeništva, odnosno mišljenje da je netko umro mučenički zbog vjere ili bar ideala vjere.

Kada pogledamo na našega brata fra Lea Petrovića, moglo bi se reći da se radi i o glasu svetosti i o glasu mučeništva. Rodio se 28. veljače 1883. u selu Klobuku, točnije u zaseoku Poljane, u obitelji Marijana i Anđe Petrović. U novicijat Hercegovačke franjevačke provincije stupio je 4. listopada 1900. Nakon novicijata studira u Mostaru, a zatim ga nakon tri godine starješine Provincije šalju u Fribourg na daljnje školovanje. U švicarskom Fribourgu 1905. godine zaređen je za svećenika, a u siječnju 1908. postaje prvi hercegovački doktor znanosti.

*fra Leo Petrović sa
subraćom 4. ožujka
1916. godine,
stoji sdesna*

Odmah po završetku studija vratio se u Provinciju. Imenovan je prefektom bogoslova i najvjerojatnije je tu službu obavljao do kraja akademske godine. Zavolio je sakrament ispovijedi, a nekada nije znao mjeru u ispovijedanju vjernika. Pišući u svom dnevniku navodi kako je dobio hemoroide od preduga sjedenja u ispovjedaonicama, jer je katkada znao po 5, 6 pa i 7 sati ostati u ispovjedaonici. Svetu ispovijed doživljavao je kao lijek društva. Rekao je: „Djelo Ljubavi je sredstvom sv. ispovijedi nastojati odgojiti narod“. Znao je reći da se brutalnošću ne odgaja, nego kvari i ruši ugled, a svijet čini gorim, te su potrebne blagost i opraštanje.

S druge strane bio je strog odgojitelj redovničkim kandidatima. Kada je 28. svibnja 1913. proglašen zamjenikom prefekta u sjemeništu, sazvao je đake. Kada se posavjetovao s ostalim odgojiteljima, opomenuo je sjemeništare i ukazao na manjkavosti koje su bile štetne za odgoj budućih redovnika i svećenika. Fra Leo se nije bojao opomenuti, iako je znao da će dobiti i negodovanje, jer nitko ne voli onoga tko mu u brk sipa mane. Pored opomena i zahtjevnih profesorskih izlaganja, fra Leo se volio i igrati s djecom. Po primjeru svetoga Franje, marljivo je brinuo da koji brat zbog njegova nemara, lošeg primjera ili pak oštra postupka ne propadne.

Velika fra Leova briga bili su gladni i siromaši. Za vrijeme teških ratnih godina, bio je jedan od glavnih pokretača pučke kuhinje u Mostaru. Pomagao je i u Biskupskom ženskom sirotištu. Osim što je donosio duhovnu hranu, nosio im je i poslastice za tijelo. Kada bi neko voće u samostanskom vrtu sazrelo, nabrao bi punu košaru i odnio u sirotište te dao djeci. Nerijetko je sa suzama u očima i osmijehom na licu uživao gledajući djecu kako su sretna dok jedu. Nije se to dogodilo tek jedanput, nego stotine puta. Ljudima u potrebi važno je biti otac i majka, baš ono što je fra Leo bio ovoj dječici i ostalim potrebitima.

Za vrijeme Drugoga svjetskog rata zajedno s braćom zauzimao se fra Leo i za spašavanje života od sigurne smrti. Tako se u više navrata zauzimao za spašavanje čitavih obitelji od ustaških, njemačkih, talijanskih i partizanskih egzekutora. Zauzimao se za sve, nije birao niti gledao vjeru i boju kože; spašavao je Srbe, Hrvate, Židove, muslimane, Rome, komuniste i ustaše od moguće likvidacije. Jednom se prilikom angažirao u zaustavljanju moguće osvete sljedbenika ustaškoga pokreta zbog zločina vojnika JNA. Na meti su imali Živka Henčija, zvanoga Papo, pripadnika partizanskoga pokreta u Mostaru i operativca OZNA-e, a fra Leo mu je spasio život. Ljubio je i poštovao svaki ljudski život, dajući novu dimenziju tadašnjem čovječanstvu. Ta je dimenzija bila Kristova ljubav i pogled na svakoga čovjeka kao na sliku Božju, kojoj god on strani pripadao.

Fra Leo je odgovorno vršio razne službe, a u srpnju 1943. izabran je za provincijala hercegovačkih franjevac. Brinuo se za svakoga brata. Učvrstio je smjer kojim je bivši provincijal Krešimir Pandžić vodio braću. Upućivao ih je na molitvu, zabranio miješanje u politiku, poticao na uzorito življenje svoga redovničkog i

Trideseta godišnjica osnutka Hrvatskog Potpornog Društva u Mostaru, 12. lipnja 1932.

svećeničkog poziva. Prema mnogim svjedočenjima, fra Leo je vodio iznimno uzoran i neporočan život, te je imao veliko poštovanje braće.

Nakon što su sedam dana bombardirali Mostar i samostan, dana 14. veljače 1945. na vrata su pokucali partizani. Fra Leo ih je pokušao lijepo ugostiti, no oni su imali svoj cilj. Odvesti i ubiti fra Lea i izabranu braću. Dvadeset i četiri sata prije negoli će poći u smrt, fra Leo je rekao mladoj braći: „Ako čovjek umre, ne znači da je Bog umro. Ako i mi umremo, ne znači da je i naš Bog umro!“ Hrabrio ih je i pokušao im svratiti pažnju od pomisli na smrt. Nadao se da neće biti zla jer nisu ništa bili krivi. Unatoč tome, partizani su ih odveli, ubili i njihova tijela bacili u Neretvu. Fra Leo je do kraja ispunio Očevu volju, pio je iz čaše koju je i sam Krist po Očevu nalogu ispio – čašu časna i odgovorna života te naposljetku čašu mučeničke smrti. Glas svetosti i glas mučeništva krase fra Leov život. Svima nama je dobar primjer i uzor kako se nositi u teškim vremenima i velikim teškoćama te kako do samoga kraja ustrajati, makar to bilo i iskustvo mučenja.

Gospodine, udijeli nam mudrost, znanje, razboritost i snagu kakvu si udijelio bratu fra Leu. Naše vrijeme donosi nove izazove i teškoće. Budi uz nas da i mi ispunimo volju Oca nebeskoga. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

fra Ante Dodig

SLUGA BOŽJI FRA ANDRIJA TOPIĆ I 49 BRAĆE

SVJEDOCI VJERE

Zagreb, 2026.